

**VRBIS HIEROSOLY-//m[a]e, Templiq[ue] in ea origo, &
ho//rum rursus excidium, profana-//tio, aliaeq[ue] uariae
fortuna**

Langen, Rudolf von

Coloniae, Jan. 1517

VD16 L 341

Quomodo Cestij fuga territus Nero, Vespasianum cum exercitu ad comprimendum Iudæos misit, ac de reditu post Neronis morte[m], Vespasiani in Italia[m], Tito filio in Iudæa relicto. Cap[itu]l[u]m. XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71344](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71344)

fugato Cestio manifeste rebellauere, ingenti quā Cestius pecunia conuellerat intercepta. Insuper (ut Trā Tranquillus quillus ait) & legatum Syriæ uirum consularem superpetias Cestio ferentem, rapta aquila fugauerūt. Interea apud Hierosolymam in templo Iudei conueniunt, belli quod grauissimū cum populo orbis uictore gesturi uidebantur duces electuri, duos in ciuitate Hierosolymorum, & utriusq; Galilææ Iosephum Mathiæ filium, de quo postea dicemus constituunt, cuius etiā defensionem Gamalam munitissimū oppidum committunt. Qui omnia opportuna loca, inter quæ Giscalam S. Pauli beati Pauli patriam strenue muniens, ad centum usq; patriæ armatorū milia ex omni Galilæa contraxit.

¶ Quomodo Cestij fuga territus Nero, Vespasianum cum exercitu ad comprimendum Iudæos misit, ac de reditu post Neronis mortē, Vespasiani in Italiā, Tito filio in Iudæa relicto. ¶ Caplm. XI.

Neronē interea audita Cestij fuga ingens timor inuasit, qui hoc anno q̄ salutis nostræ nonus & sexagesimus fuit, imperij autem eius decimustertius, super omnia flagitia sua etiam primus persecutionem in Christianos mouebat. Idcirco etiam Nero Cestij infelicitate audita terretur, quia (ut est apud Suetonium & Cornelium Tacitum) percrebuerat toto oriente uetus & constans opinio, esse ī factis ut eo tempore Iudæa profecti rerum potirentur. Id de domino nostro rege regum & domino dominā

tium passim in prophetis scriptum, incoelices uolentes
intelligere Iudaei, iuxta iacentem ad se trahentes literam,
scelerum suorum furis agitari, rebellauere Romanis, famam per orbem spargentes, habere in uaticinijs suis sese iam mundo impaturos. Vespasianus igitur natione Hispanus, ex gente Flauia, uir rei militaris peritissimus, ut qui legatus legionis in Almania missus, tricies cum hoste conflixerat, superque uiginti oppida, & insulam quandam Britanniae proximam in deductionem redegerat. Et post in Africa non sine gloria rem administrauerat, & quia uir bonus esset, graue facile apud Neronem offensam contraxit, prohibitus
Suetonius ab eo non modo (ut Suetonius in eius uita scribit) contubernio, sed etiam publica salutatione, ut coactus sit uir tantus etiam in paruam ac deuiam secedere ciuitatem. Quo ubi lateret, a Nerone extrema iam metuente, Iudaea illi prouincia cum exercitu oblata est. Quia ad tantum motum comprimendum, ampliore exercitu, & non instrenuo duce, & cui tanta res tute committi posset, non alius, sed potissimum Vespasianus electus est. Additis igitur copijs duabus legionibus, octo alijs, cohortibus decem, atque inter legatos maiore filio nomine Tito assumpto, profectus est. Vtque primum prouinciam attigit, proximas quoque in se conuertit prouincias, correcta statim castrorum disciplina, unoquoque atque alio praelio tam constanter inito, ut in oppugnatione Iotopatae castelli, cui magno Iudaeorum praesidio Iosephus praesuit, lapidis ictum genu, scuto sagittas aliquot exceperit. Hoc oppido maxima tandem dis-

ficulitate expugnato, ingens Iudæorum est edita strages. Iosephusq; tanti (ut supra diximus) belli dux ad Vespasianum captus deducitur, circumfundentibus undique se Romanis, Iosephi uidendi gratia. Sed tanta multitudinis diuersæ in eum fuere sententiæ. Qui longius aberant, hostem atrocem interficiendum clamabant, sed qui astabant propius, inter quos Titus Vespasiani filius fuit, fortia eius facta reputantes, & rerum humanarum instabilitatem obstupescentes, tanto parcendum duci censebant. Cui apud patrem Titus magna salutis causa extitit. Vespasianus tamen eum ad Neronem uinctum mittere decreuit, quo intellecto Iosephus secreto aliquid ei dicere uelle dicebat. Semotis igitur omnibus, præter Titum duosque amicos. Tu (inquit) Vespasiane tanti nunc facis te Iosephum habere uinctum, ut eum ad Neronem mittas. Sed ego maiorum ad te nuncius uenio, Constantissime quidem asseuero fore, ut ab te breui soluar. uerum Cæsare Augusto. Cunctis (ut Suetonius ait) & Suetonius alia ex urbe allata essent prælagia, præterea ex Iotopatenorum captiuis secreto Vespasianus intellexisset, quia & ipsis prædixisset Iosephus, qd post diem septimum & quadragesimum, ultimum eos maner et excidium, quodq; ipse uiuus in custodia a Romanis seruandus foret. Custodijs & uinculis seruatus est, muneribus tamen uestibusque a Vespasiano donatus, adhibente magnopere curâ Tito. Verè cū post multa prælia a Vespasiano gesta, ac uastatis undiq; p circuitum

Mors Ne-
ronis

Hierosolymorum omnibus, Iudæosq; maximis duobus prælijs uictos, in urbem compulisset, ac eidē oēm exercitum admouere pararet, Nunciatum est Neronem (cum post innumera flagitia a senatu ad pœnam quæretur) se manu propria interfecisse, quamobrem Hierosolymorum obsidio remorata est, quia q̄s post Neronem rerum potiretur, hunc expectare uelle fuit sententia. Dumq; Galbam impare cognoscit, ac eius de bello mandatū operiretur, isq; septimo imperij sui mense occideretur, intellexisset præterea Othonem cum tribus mensibus impasset, seipsum occidisse. Deumq; perditissimū hominem Vitellium cum exercitu e Germania aduolasse Romam, inuasisseq; imperium, ipsum inuitum quidem ac plurimum renitentem, exercitus imperatorem appellauit. Suscipientiq; imperium, omnes uicinæ ac Romanæ ditionis prouinciæ, tãq; uiro optimo, atq; ad imperium maxime idoneo, mirum in modum congratulabantur, uel legatis, uel literis ad eum missis. Tunc demum adnitente plurimum Tito, cum magna gloria uinculis solutus ē Iosephus, & postea inter amicos Titī habitus, Vespasianus autem præmissis contra Vitellium ad Italiam ducibus, a quibus septimo imperij sui mense uictus Vitellius, in Tyberim proiectus occubuit. Ipse uero Vespasianus per Alexandriam Romam profectus, intermissum ab eo bellū Tito filio strenuissime cōmendabat, p̄sequendū.

Mors
Othonis

¶ De ordine moti exercitus Titī ad Hierosolymā, ac eius urbis obsidione, Et quomō duo eius muri sint.